

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS
TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—
Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson
Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus
Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 40

Tallinn, 8. oktoobril 1935

Nr. 40

SISU:

	Lhk.
POLLUMAJANDUS.	
Kanamunade väljaveo küsimusi	714
Toitainete hinnad N. Venes	715
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS.	
Toit- ja maitseainete sissevedu 1923—35	716
Raudtee tulud ja tegevus augustis, 1935	718
Lühiuudiseid	719
RAHANDUS.	
Riigi tulude laekumine septembris ja esimesel poolaastal, 1935/36	719
LAEVANDUS.	
Sõjamõjud prahiturul	720
Tallinna sadam	720
HINNAD.	
Valuutahinnad	721
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	722
POLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.	
Põllumajanduslik väljavedu	721
Võiturg	721
Tapaloomade- ja lihaturg	723
Kanamunaturg	723
Piimaturg	724
Teraviljaturg	724
Linaturg	725
Kartuliturg	725
Aedviljaturg	726
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID.	
Läti majandus 1935. a.	725
INFORMATSIOONI OSA.	
Eesti Panga nädalaaruanne	727
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED.	
Seemnevilja ja toitainete hinnad augustis Belgias Sulatatud searasva ja soolatud sealiha kontingen- did Belgias	728
Sealiha sisseveokorraldus Belgias	728
Eksportinstituudi propaganda tegevus Tšehhoslov. Soome transiitkaubandus	728
Soodustusi Soome saarte elanikele põllumajan- dustoodete ostuks Eestist	729
Pohlade väljavedu	729
Graniidi väljavedu	729
Toodangu vähendamine puuvillamanufaktuurides Ootukumpi uus vasetehas valmimas	730
Olukord Soome viljaturul	730
Üunte turg	730
Leedu piimamajandus	731
Välisvaluuta kitsendused Leedus	731

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE.	
Problems of Egg Imports	714
Prices of Foodstuffs in U. S. S. R.	715
INDUSTRY AND TRADE.	
Imports of Foodstuffs and Stimulants from 1923—35	716
Activity and Revenue of Railways in August	718
Sundry Information	719
FINANCES.	
State Revenue in September and 1 Half, 1935/36	719
SHIPPING.	
Effect of War on Shipping Freights	720
Tallinn Harbour	720
PRICES.	
Exchange Rates	721
Prices and Quotations	722
AGRICULTURAL MARKETS.	
Exports of Agricultural Products	721
Butter Market	721
Cattle and Meat Market	723
Egg Market	723
Milk Market	724
Grain Market	724
Flax Market	725
Potato Market	726
Vegetable Market	726
FOREIGN COUNTRIES.	
Economic Conditions in Latvia in 1935	725
INFORMATION PART.	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	727
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Prices of Seedgrain and Foodstuffs in Belgium	728
Salted Pork and Lard Quotas for October	728
Conditions of Pork Import into Belgium	728
Propaganda of Export Institute in Czechoslovakia Finnish Transit Trade	728
Facilities for the Import of Potatoes from Esto- nia on Finnish Islands	728
Exports of Cow-berries	729
Exports of Granite	729
Decreased Production of Cotton Manufactories New Copper Works at Ootukump	730
Grain Market Conditions in Finland	730
Apple Market	730
Lithuanian Dairy Industry	731
Exchange Restrictions in Lithuania	731

PÖLLUMAJANDUS

KANAMUNADE VÄLJAVEO KÜSIMÜSI.

PROBLEMS OF EGG IMPORTS.

R. Paglant.

Munade väljaveo hooaeg hakkab jõudma lõppjärku röömustavate tulemustega. Aasta algusest septembri lõpuni vedasime välja üle 38 miljoni muna, mis ületab möödunud aasta samaaegse arvu 10 miljoni muna ehk 37% võrra. Seega väljaveo töstmise alal saavutasime uue rekordi. Samal ajal ka munahind paranes umbes 7—8% ja kogusummas saime välisturult munade eest tänavu raha rõhkem ca 50%. Need tulemused näitavad, et meie kanakasvatus on arenemisvõimeline, andes uut julgust ja hoogu edaspidiseks tööks.

Kuigi väljaveos saavutasime uusi rekordtulemusi, ei ole me munade kvaliteedis saavutanud veel seda taset, mida meie kanakasvatus oleks võimeline andma. Samuti saaks parandada hindu teiste arenenud eksportmaade tasemele.

Hinnaküsimus Näib, et meie kanamunade
Question of Price. hinda välisturgudel võiks parandada, kui püüame kõrvaldada ilmsikultunud puudusi, mis mõjuvad pidurdavalt kvaliteetmunade tootmisele. Siin võiks kaaluda mõningaid muutusi munade kogumisviisis, headuse järgi liigitamises, munahinna noteerimise ja tootjatele munade eest väljamaksmises. Praegukehtiva moodusega ei ole kõrgemakvaliteedilist eksportkaupa tootja linnukasvataja täiesti rahul, kuna tema püüdlikkus ja hool ei leia täit hindamist parema tasu näol. Seepärast tuleks võtta kaalumisele munade väljaveo ja munade eest tootjatele hinnamaksmine kahes headusastmes.

Siin ei ole vaja karta, et ümberkorraldus on seotud vahetalituskulude tõusuga ja et ettevõtetud uuenduste tagajärjel välisturult saadav enamhind paremal juhul võib tõusta tehtud kulude tasemele. Esimesel pilgul näibki olevat mõttetu hakata tooma senisesse korraldusse muutusi. Tegelikult ei tohiks asi kujuneda nii, sest meie ei kavatse ju mune eksportida ajutiselt ja teiseks, sisemaal vahetali-

tuskulude töstmine võib kujuneda isegi kasuks, kui see osutub tarvilikuks kaubaheaduse töstmise seisukohalt, mida välismaa tarvitajad võivad maksta. Sisemaal tehtud enamikulud jäävad sisemaale, meie inimestel avardub tööväli ja see kindlustab meie eksportkaubale paremaid turge ja hindu. Et siin saavutada kiiremini tasuvamaid tulemusi, tuleb hakata mune vedama välja liigitatult kahte headusastmesse. See on mõjukamaid abinõusid meie kanamunade nõudlikumate tarvitajate nõuete rahuldamiseks, ja näib ebanormaalne, et meie umbes 50% eksportmuna toodangust turustame primavalikus, mis tegelikkuses vastab ekstravalikule, ja milline turustades primavalikuga segatult, laseb viimast paista halvemas valguses primavaliku nõudeist. Väide, et hakates mune vedama välja liigitatult kahte headusastmesse, ei leiaks meie teisele valikule (priima) tarvitajaid, ei pea paika. Kuid teine valik ei tarvitsekski püsida meie munakaubanduses, vaid ta oleks abinõuks üleminekuks ekstravalikule.

Munade puhtus. Väljaveetavate munade koo-
Cleanliness of Eggs. re puhtus on sageli jätnud soovida. Nimetatud puuduse vältimiseks soovitati vastavat propagandat. Kindel on, et kui hästi seda ka ei teostataks, see ei annaks neid tulemusi, mida tahame saavutada — täiesti puhtaid mune. Pigem tuleks luua vastavaid korraldusi, mis looksid eeldusi propaganda mõjulepääsemiseks. Mis aitab propaganda, kui munaheadusele ja puhusele vaatamata makstakse kõigile ühesugust hinda. Teiseks on munakogujaid-vastuvõtjaid nõnda palju, et kindlama nõude munade puhtuse või headuse kohta ülesseadmine kanakasvatajale tähendab vastuvõtjale munadest ilmajäämist, sest teine maksab sama hinda, vaatamata munade välisele puhtusele. Nimetatud seisukorda võib tuua parandust vahetegemine munahinnas. Peale munahinnas vahetegemise oleks vast asjale kasulik anda linnukasvatuse konsulentidele

EESTI
AR RAHVUS-
RAAMATUKOGU

munade vastuvõtupunktides kontrolli teostamiseks senisest suuremaid õigusi ja luua soodustusi liikumiseks. Lendkontrollist üksi, mida tehakse keskkohas töötava munade väljaveo kontrolöri poolt, on vähe. Pidevat kontrolli saab teostada kergemini linnukasvatuskonsulent, kuna tal tuleb alatiselt liikuda ringi oma rajoonis.

Pakend ja traatimine.
Packing and Wiring.

1933. a. sügisel kanamunade väljaveo kontrolli teostamise määruse algkavasse võeti sisse kasti konstruktsiooni muutmine ja praegusel kujul plommimise ja traatimise kaotamine. Tol korral kustutati need muudatused põhjendusega, et selle järgi ei olevat tarvidust ja see tegevat asja kulukamaks ning keerulisemaks. Tegelik elu näitab, et need muudatused on siiski tarvilikud. Ei oleks mõtet hakata eksportmunakaste valmistama paksematest laudadest, mis asjatult tõstaksid kauba taarat, kuna vastupidavust saab parandada praegu tarvituseleoleva munakasti konstruktsiooni muutmisega, ilma et kastihind tõuseks või et ta kaotaks oma väärtust. Kui tahetakse jääda praeguse munade kogumisviisi juurde, oleks otstarbekas võtta tarvitusele kahesuguseid kaste, ühed

ainult eksportmunade pakkimiseks ja teisi siseturu ning segakauba kokkuvõtmiseks, vastasel korral oleks kasti konstruktsiooni muutmisest vähe kasu. Teiseks, eksportmunakastide plekkvitsaga kinnitamine tuleb kõne alla ainult keskladudes, kus võetakse kogu- ja sortimispunktides valmistatud eksportmunakastid uuesti lahti, et muna mäsinkaaludel liigitada vastavalt raskusele. Vitsplekiga kinnitamine on kahtlemata otstarbekam, ka ei lähe ta kallimaks praegusest traatimisest.

Hooajalisus.
Seasonality.

Eet kaotada kanamunade väljaveos hooajalisust, tuleb leida abinõusid laiematele hulkadele tõumaterjalil levitamiseks, talvise kanapidamise taseme tõstmiseks, talviseks munade vastuvõtmiseks maapunktides; munade külmhoonesse paigutamine peab ühtlasi võtma varem või hiljem reaalsema kuju. Sellega ei taheta öelda, et me peaksime mune paigutama külmhoonesse hooajalisuse kaotamiseks, vaid selleks, et sellisel teel saame kergemini reguleerida siseturu tarvitajaskonna nõudeid, mis omakorda loob võimaluse täisvärskete munade talviseks väljaveoks senisest suuremal määral, muidugi juhul kui seda välisturu hinnad ei tee võimatuks.

TOITAINETE HINNAD N. VENES —

Kuni 1. jaanuarini Nõukogude Venes oli kehtivusel kaardisüsteem toitainete müügil. Sealt peale kaotati kaardisüsteem osaliselt ja nüüd 1. oktoobrist piirati seda veelgi. Kaardisüsteemi kaotamisega vabastati vastavate ainete müük, kuid seejuures väljamüügihinnad määrati kindlaks. Kuna elamistingimused sarnasel suurel maa-alal, nagu seda on Nõukogude Vene, on väga erinevad, siis kogu riiki jaotati 8 hinnavõesse leiva ja muude teraviljasaaduste hindade määramisel. Leivakaartide kaotamisega 1. I 1935. a. määrati rukkileiva hinnaks 0,80—1,50 rubla leiva kg-st, olenedes hinnavööst; seega maksus leiva kg kõige madalamas hinnavöös 80 kopikat, 1 rubla 50 kopikat kõige kallimas vöös. Jämeda nisuleiva hinnaks määrati 0,90 kuni 1,60 rubla kg ja peene nisuleiva hinnaks 1,20 kuni 2,80 rubla hinnavööde järgi.

Alates 1. oktoobrist kaotati kaardisüs-

PRICES OF FOODSTUFFS IN U.S.S.R.

teem ka kartulilt, lihalt, rasvaineilt, kalalt ja suhkrult, kuna teravilil ja tema ümbertöötamissaadused olid vabad juba alates 1. jaanuarist. Nüüd 1. oktoobrist alandati „Ekonomitšeskaja žiznj“ nr. 131 teatel ka varem kaardisüsteemi alt vabastatud leivaviljade ja leiva hindu. Leningrad ja ümbrus kuulub IV hinnavöösse, kus rukkileib maksub 95 kop. kg, jäme nisuleib — 1 rubla 10 kop., peennisuleib — 1 rubla 90 kop., odratangud — 1 rubla 40 kop., kaeratangud — 1 rubla 30 kop., riis I sort — 6 rubla 50 kop., II sort — 5 rubla 50 kop. Moskva kuulub III hinnavöösse — seal on hinnad pisut madalamad: rukkileiva kg maksub 85 kop., jämedal nisuleival — 1 rubla, peennisuleival — 1 rubla 70 kop., odratangul — 1 rubla 30 kop., kaeratangul — 1 rubla 20 kop., riis I sort — 6 rubla 50 kop., II sort — 5 rubla 50 kop.

Liha ja lihasaaduste hinnad, mis 1. oktoob-

rist lasti müügile ilma kaartideta, määrati 5 hinnavöö järgi. Moskva ja Leningrad kuuluvad 4. hinnavöösse, kus loomaliha I sordi hinnaks 7 rubla 60 kop. kg, II sort — 6 rubla ja III sort — 5 rubla. Teevorst I sort — 10 rubla, parem sort 12 rubla ja kõrgem sort (Poltava) 17 rubla kg.

Samuti saab kaardita osta kalakaupa, kusjuures hinnad on normitud 5 vöösse kõrguse järgi. Muurmani heeringad I sort maksuvad 3 rubla 75 kop. kuni 5 rubla 50 kop. kg.

Suhkruhind määratakse 4 hinnavöös, kusjuures peensuhkru hinnaks on 4 rubla 20 kop. kuni 5 rubla 50 kop. Leningrad ja Mosk-

va kuuluvad II hinnavöösse, kus peensuhkru kg maksub 4 rubla 50 kop. ja rafinaatsuhkru 4 rubla 90 kop. kg.

Või, margariini ja taimeõlide hind määrati kindlaks 5 hinnavöö järgi, kusjuures Leningrad ja Moskva kuuluvad IV hinnakõrguse vöösse, kus I sordi soolatud või hinnaks 15 rubla kg, soolamata rööskkoorevõi I sort — 16 rubla 50 kop. ja margariin — 10 rubla 50 kop. kg.

Spekulatsiooni vältimise eesmärgil ei müüda ülalloeletud toitaineid siiski rohkem korraga kui 2 kg igale ostjale, võid ja margariini ainult 500 gr.

TOOSTUS JA KAUBANDUS

TOIT- JA MAITSEAINETE SISSEVEDU 1923—35.

IMPORTS OF FOODSTUFFS AND STIMULANTS FROM 1923—35.

Toit- ja maitseainete osatähtsus sisseveos on viimastel aastatel kahanenud tugevasti — 35%-lt 1924. a. — 9,7%-le 1934. a. ja 7,4%-le k. a. 8 kuul. Kuni 1929. a. toit- ja maitseainete sissevedu püsis enam-vähem ühtlasel tasemel, langes siitpeale pidevalt, jõudes miinimumini k. a. Absoluutarvudes mainitud ainete sissevedu kahanes koguselt — 201 tuh. tn-lt 1929. a. — 59 tuh. tn-le 1934. a. s. o. ligi 4-kordseks, kuna väärtuse tagasimineku hindade languse tõttu oli tunduvalt suurem, nimelt, 40 milj. kr. 1928. a. — 5 milj. kr.-le 1934. a. — seega 8-kordselt. Selline tugev langus toit- ja maitseainete sisseveos toimus peamiselt tera- ja jahvatatud vilja ning loomasööda arvel.

Välismaalt ostetud toit- ja maitseainete koostis oli 1934. a. väliskaubanduse andmeil väärtuse järgi osatähtsusest järgmine: esikohal suhkur 50,6%-ga (% kogu toit- ja maitseainete sisseveo üldväärtusest), teisel sool 10,2%-ga ja kolmandal heeringad 10,1%-ga. Järgmiste ainete osatähtsus on tunduvalt väiksem ja nimelt: loomasöödal 5,3%, viinadel ja veinidel 3,7%, kakaol 3,0%, riisil 2,3%, kohvil 1,7%, rosinatel ja korintidel 1,7%, muul kuivatatud puuviljal 1,1%, apelsinidel ja mandariinidel 1,5%, teel 1,3% ja sidrunitel 1,3%, kuna ülejäänud ainete osatähtsus küünib vaid murdosaliste arvudeni.

Kui jälgida olulisemate toit- ja maitseainete sisseveo koguslikku liikumist kogu meie iseseisvuse kestel, näeme, võrreldes kriisielsete aastatega ainult üksikute juures kasvu, kuna suurem osa näitab kahanemist.

Olulisemate ainete sissevedu kujunes järgmiseks:

Suhkru sissevedu kasvas pidevalt kuni 1930. a.-ni jõudes tähendatud aastal 30 tuh. tn-ga maksimumini. 1932. a. näitas suhkru sissevedu tagasimineku, kahanedes 19 tuh. tn-le 1933. a. 1934. a. algas jälle tõus, mis kestis edasi ka käesoleval aastal. Kui varem aastatel suhkru sissevedu toimus peamiselt Saksast, Poolast ja Tšehhoslovakiast, siis viimasel aastail sünnib see peamiselt Britist (93,3% k. a. 8 kuul) ning väiksemal määral Poolast. Poolast ostetud suhkru sissevedu, mille osatähtsus oli kõrge ajavahemikul 1926—1930. a. eriti 1930. a. — 87,1%, langes 6,7%-le k. a. 8 kuul.

Suhkru tähtsus meie rahvamajanduses ei piirdu üksi esimese järgu tarbeainena, vaid tähelepanuvääriv osa (umbes 10%) suhkrust leiab tarbimist toormaterjalina meie toit- ja maitseainete tööstuses (nagu šokolaadi, kompeki-, veini- jne vabrikutes), eriti šokolaadi ja kompekkide valmistamisel omab suhkur toorainena tähelepanuvääriva koha. Šokolaadi ja kompekkide ekspordiga siirdus

osa sisseveetud suhkrust tagasi välismaale (kuid siis juba töötletud kaubana).

Välismaalt ostetud toit- ja maitseainetest on sool ainuke artikkel, mille sissevedu aastate jooksul püsis enam-vähem ühtlasel tasemel (keskmiselt 24 tuh. tn piirides), arvatud välja vaid 1933. ja 1934. a., kus näeme soola sisseveos mõningaid kõikumisi. Selle kõikumise põhjustas asjaolu, et 1933. a. lõpul välismaalt ostetud sool jõudis hilinemisega kohale ja seetõttu sattus arvestamiselt 1934. a. kokkuvõttesse. Soola importisime peamiselt Saksast, N. S. V. Liidust, Britist ja Hispaaniast.

Toit- ja maitseainete sissevedu.

Imports of Foodstuffs and Stimulants.

	Toit- ja maitseained üldse Total Foodstuffs and Stimulants			Sellest: Suhkur Thereof: Sugar		
	1000 tn.	1000 kr.	Väärtuse % üldsisseveest. — Value % of Total Imports	1000 tn.	1000 kr.	Väärtuse % toit- ja m. üldsisseveest. — Value % of Total Imp. of Foodstuffs a. Stimulants
1935 (8kuud)						
1934	35	3 150	7,4	15	1 637	51,3
1933	50	5 384	0,7	21	2 722	50,6
1932	40	4 343	11,1	19	2 388	55,0
1931	55	4 380	11,9	20	2 130	48,3
1930	93	10 183	16,6	30	3 790	37,2
1929	17,2	23 218	23,3	30	5 086	21,9
1928	201	38 530	29,7	27	5 877	16,1
1927	193	39 791	30,3	25	6 677	16,3
1926	128	26 544	27,5	22	7 104	26,8
1925	168	31 875	33,4	21	5 904	18,5
1924	148	30 995	32,1	18	6 281	17,0
1923	151	27 444	35,0	18	7 265	26,5
1922	120	22 988	22,8	15	4 630	21,4

Aastate järgi koguselt peagu ühtlasel tasemel püsiv sissevedu näitab, et sool on meie esimesejärgu tarbaineid, mille tarbimine kodus majapidamises on laialtulatav kui võiks öelda seda ühegi teise maitseaine kohta. Meie tööstuses omab sool toorainena võrdlemisi väikese tähtsuse.

Heeringate sisseveos näeme aastate jooksul suuremaid kõikumisi. Suuremaks heeringate sisseveoaastaks oli 1926. a., mil nende import ulatus 12 tuh. tn-le kuna 1932. a. langes välismaalt ostetud heeringate kogus 0,5 tuh. tn-le — seega 24-kordsest. 1933. a. näeme heeringate sisseveos jälle tõusu (1,5 tuh.

tn-le) mis jätkub ka 1934. a. (3,2 tuh. tn.). Ka käesoleval aastal võib loota heeringate sisseveo tõusu põhjusel, et meie oma püüki ei annud tänavu rahuldavaid tulemusi. Heeringaid otsime peamiselt Britist. Briti heeringate osatähtsus (viimasel 6-el aastal üle 95%) domineeris meie impordis kogu iseseisvuse jooksul. Teiste riikide osatähtsus oli võrdlemisi väike, arvatud välja vaid ajavahemik 1924—26. a., mil Norra heeringate osatähtsus ulatus ca 30%-le, kuna Rootsi osatähtsus, mis varemadel aastatel ulatus kuni 15%ni, pole alates 1928. a. enam nimetamisväärne.

Kakao sissevedu näitab viimase 10 aasta jooksul õige väikest kõikumist. Kõige enam importisime 1923. a. — 354 tn, järgmisel aastal langes sissevedu 150 tn-le, kuna 1925. a. tõusis 225 tn-le missugusele tasemele jäi püsima mõningate kõikumistega kuni k. a.-ni. Kakao sissevedu sündis õige paljudest riikidest, millede arv kõigub 20 piirides. Viimasel aastatel toimub kakao sissevedu peamiselt Br. Lääne-Aafrikast (ca 75%), kuna, näiteks, Hollandi kakao osatähtsus ulatub vaid ca 5%-le.

Üle 25% kogu kakao sisseveost läheb tööstustarbeks.

Viinade ja veinide sissevedu, mis näitas 1931. a. peale kahanemist — 47 tn-lt 1930. a. — 31 tn-le 1933. a., suurenes 62 tn-le 1934. a. Tõusu põhjustasid tähtsal määral meie napside- ja likööri tööstused, kasutades välismaisi napse segamiseks kodumaa saadustega. Läänud aastal meie napside eksport oli võrdlemisi elav, ulatudes 39 tn-le — 15 tn vastu 1933. a. Välismaalt ostame peamiselt Prantsuse veine ja napse ning väiksemal määral Saksa, Briti, Portugali ja Kreeka omi.

Peale loetletud olulisemate toit- ja maitseainete näitab ülejäänute sissevedu tugevat tagasiminekut. Võrreldes 1928. a. arvudega kahanes allpooltähenndatud ainete sissevedu 1934. aastal järgmiselt: kohv 139 tn-lt 63 tn-le, tee 79 tn-lt 27 tn-le, riis 3 449 tn-lt 682 tn-le, apelsinid ja mandariinid 1 707 tn-lt 255 tn-le, sidrunid 311 tn-lt 212 tn-le ning rosinad ja korindid 361 tn-lt 142-le. Loomasööda sissevedu kahanes 15 tuh. tn-lt 1928. a. 4 tuh. tn-le 1934. a., kuna teravilja sisseveo asemel,

mis ulatus 114 tuh. tn-le 1929. a. müüme ru-
kist ja nisu välisturgudele, mille kogus ula-
tus 23 tuh. tn-le k. a. 8 kuu jooksul.

Kokkuvõttes peab tähendama, et toit- ja
maitseainete sissevedu on kahanenud miini-

mumini ja et tähendatud ainete sisseveo pii-
ramine senisest suuremal määral avaldaks
vastavat mõju ka ekspordile, kuna nende ai-
nete ostuga avaneb meil võimalus vedada
välja selle võrra enam.

RAUDTEE TULUD JA TEGEVUS AUGUSTIS, 1935.

ACTIVITY AND REVENUES OF RAILWAYS IN AUGUST.

Käesoleva aasta augusti tulude esialgne
kokkuvõte näitab tulude vähenemist võrrel-
des tuludega möödunud aasta vastaval kuul.

Tulud laekusid	1935	%	1934	%
Üldse tuh. kr.	984	100,0	1805	100,0
sellest: reisijateveost	353	35,9	421	32,3
pagasiveost	25	2,5	129	9,9
kaubaveost	584	59,3	781	56,0
mitmesug. tulud	22	2,3	24	1,8

Üldse vähenesid tulud 321 tuh. krooni ehk
24,6%. Tulu reisijateveost vähenes 68 tuh.
krooni ehk 16,1%, kaubaveost 147 tuh. kr. ehk
20,1%, mitmesugused tulud 2 tuh. kr. ehk
8,3%. Tulu pagasiveost vähenes peamiselt
postiveo tulude arvel mis laekuvad teatud
ajavahemiku järgi ja milline summa ei lae-
kunud käesoleva aasta augustis vastavalt läi-
nud aastaga. Tulude laekumine langes pea-
miselt laiarööpmelisel teel, nimelt 308 tuh. kr.
ehk 30,9%. Suhteliselt omab tulu kaubaveost
esikoha 59,3% k. a. 56,0% vastu l. a. Teisel
kohal on tulu reisijateveost tänava 35,9%
mulluse 32,3% vastu. Tulud pagasiveost ja
mitmesugused tulud omavad väiksema osa-
tähtsuse.

Reisijate liiklust augustis iseloomustavad
järgmised arvud.

	1935		1934	
	reis. arv tuh.	%	reis.-km tuh.	%
Üldse	800	100,0	29 096	100,0
Sellest: välisüh.	6,1	0,8	931	3,2
kohalik	794	99,2	28 165	96,8
II klassis	1,9	2,4	2 651	9,1
III "	781	97,6	26 445	90,9
kaugemaasõit. (auru-bens.)	425	53,1	26 323	90,5
lühimaas. (elektrirong.)	375	46,9	2 773	9,5
	1934		1934	
	reis. arv tuh.	%	reis.-km tuh.	%
Üldse	822	100,0	28 794	100,0
Sellest: välisüh.	5,9	0,7	1 005	3,5
kohalik	816	99,3	27 789	96,5
II klassis	9	1,1	1 288	4,4
III "	818	98,9	27 526	95,6
kaugemaasõitj. (auru-bens.)	410	49,9	25 456	88,4
lühimaasõitj. (elektrirong.)	412	50,1	3 339	11,6

Reisijate arv vähenes 22 tuh. ehk 2,7%,
kuid km arv tõusis 302 tuh. ehk 1,0% võrra.
Kaugemaasõitjate arv tõusis 15 tuh. reisija
ehk 3,7% ja reis-km 867 tuh. ehk 3,4% võrra.
Langus on tingitud lühimaasõitjate (elektri-
rongide kasutajate) arvel, kus reisijate arv
langes 37 tuh. ehk 9,0% ja reis-km 565 tuh.
ehk 16,9% võrra. Võrreldes reisijate arvu
käesolevas augustis l. a. vastava ajaga II
klassis näeme, et reisijate arv tõusis 9 tuh.
19 tuh.-le ehk 109,1%, mis tingitud II kl. sõi-
duhinna alandamisest. Reisijad II kl. oma-
vad 2,4% osatähtsuse käesoleval aastal l. a.
1,1% vastu ja reis-km. 9,1% mulluse 4,4%
vastu reisijate üldliiklusest. Keskmise sõi-
dukaugus auru- ja mootorronges on tänava
61,9 km l. a. 62,1 km vastu.

Maksulist kaupa veeti augustis tuh. tn.

	1935	%	1934	%	±%
Üldse	170	100,0	194	100,0	-12,4
Sellest: väljavedu	1,3	0,7	3,5	1,8	-62,8
sissevedu	4,3	2,6	9,5	4,9	-54,7
kohalik	164,4	96,7	181	93,3	-9,2
tonn-km. üldse tuh.	17 259	100,0	20 274	100,0	-14,9
Sellest: väljavedu	361	2,1	584	2,9	-38,2
sissevedu	226	1,3	1 379	6,8	-83,6
kohalik	16 672	96,6	18 311	90,3	-8,9

Veetud kaubakogus vähenes 24 tuh. tn
ehk 12,4%, mis põhjustab ka tn-km vähene-
mise 3015 tuh. ehk 14,9% võrra. Tn-km lan-
gus on tingitud veel veokauguse lühenemisest
101,5:104,5 km vastu. Suuresti langes vä-
lisedude kaubakogus. Väljavedu vähenes 2,2
tuh. tonni ehk 62,8%, sissevedu 5,2 tuh. tn ehk
54,7% võrra. Kohalikud veod (kaubakoguse
vahekord 164:181 tuh. tn) langesid 16,6 tuh.
tonni ehk 9,2%. Suhteliselt on esikohal ko-
halikud veod 96,7%:93,3% veetud kauba ko-
guselt samuti ka tn-km 96,6%:90,3% vastu.
68,8% kaubakogusest veeti laiarööpmelisel teel
mulluse 62,4% vastu. Tn-km arvu järgi veeti
kaupu laiarööpmelisel teel 73,0% l. a. 75,2%
vastu.

LUHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Läänud nädalal kodumaa nahavabrikud omavahelisel kokkuleppel otsustasid nahahindu tõsta kuni 20 senti kg tallanaha müügil. Kokkuleppe hindadest kinnipidamine on sunduslik, mille kindlustuseks makseti sisse teatud summad. Nahahinna tõstmisega kallinevad jalamõud umbes 10%. Hinnatõstmist põhjendatakse peamiselt toornaha hindade tõusuga.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond on andnud loa tööde alustamiseks:

● A./s. „A Le Coq“ õllevabrikule mineeraalvete valmistamiseks Tallinnas Vaimu tän. ning Feige-Basche-Straschi kudu-

mistööstusele Tallinnas. V. Petersonile on sama osakonna poolt lubatud seada sisse saeveski Võrumaal Misso vallas. Tööd leiab 3—5 töelist. Tartu „Läivonia“ õllevabriku omanikule Silverile on lubatud vabrikule teha juurdeehitust jääkeidri näol.

● Tallinnas asuv kivitruukikoda R. Tohver ja Ko on saanud loa tuua sisse Saksast vase sügavtrükkimasina, millega hakatakse valmistama värvilisi pilte.

● Valga õlletehas, mis praegu kuulub Valga tööstuse ja kaubanduse a/s-le on saanud loa tegutsema hakata uuesti. Aastate jooksul see vabrik seisib.

RAHANDUS

RIIGITULUDE LAEKUMINE SEPTEMBRIS 1935 JA ESIMESEL POOLAAS- TAL 1935/36.

STATE REVENUE IN SEPTEMBER AND FIRST-HALF, 1935/36.

Majandusministeeriumi Rahandusosakonna poolt tehtud kokkuvõtete järgi laekus riigile k. a. septembris tulusid 6103 tuh. kr. eelmise aasta sama kuu 5578 tuh. kr. vastu, seega enamlaekumine 525 tuh. kr. ehk 9,4%. See tulude tõus tuleb panna regulaarsete tulude parema laekumise arvele, kuna erakordsed laekumised nii käesoleva kui eelmise aasta septembris puuduvad. Tulude laekumine osutub võrdlemisi tühtlaseks ja püsivaks ning laekumise tase kõrgemaks eelmisest aastast.

Tähtsamate tululiikide järgi oli tulude laekumine järgmine: Tempelmaks ja lõivud — 309 tuh. kr. eelmise aasta 298 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 11 tuh. kr. ehk 3,8%; tollid — 1725 tuh. kr. eelmise aasta 1304 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 421 tuh. kr. ehk 32,3%; aktsiisid — 462 tuh. kr. eelmise aasta 349 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 113 tuh. kr. ehk 32,3% (enamlaekumine bensiinialtsiisi arvel, mis varem laekus teiste tulude hulka); piiritusmonopol — 1052 tuh. kr. eelmise aasta 1013 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 39 tuh. kr. ehk 3,9%; raudteed — 1040 tuh. kr. eelmise aasta 1024 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 16 tuh. kr. ehk 1,6%; post-telegraaf-telefon — 406 tuh. kr. eelmise aasta 361 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 45 tuh. kr. ehk 12,4%.

Muid tulusid on saadud 1109 tuh. kr. eelmise aasta 1230 tuh. kr. vastu, vähemlaekumine 121 tuh. kr. ehk 9,8%.

Kokku on 1935/36. eelarve-aasta esimese poole (aprill-september) jooksul laekunud tulusid 40 miljonit kr. eelmise aasta 35,4 miljoni kr. vastu, seega enamlaekumine 4,6 milj. kr. ehk 13,2%. Seejuures on enamlaekumist näidanud: tempelmaks ja lõivud — 121 tuh. kr. ehk 6,6%; tollid — 1760 tuh. kr. ehk 22,9%; aktsiisid — 764 tuh. kr. ehk 32,6% (tõus viimase osas on seletatav sellega, et uue Aktsiisimaksu seaduse kohaselt on käesoleval aastal võetud aktsiiside hulka ka aktsiisimaks bensiinilt, mis eelmistel aastatel bensiinimaksuna laekus segatulude hulka); piiritusmonopol — 819 tuh. kr. ehk 14,3%, ja post-telegraaf-telefon — 329 tuh. kr. ehk 14%. Vähem saadi tulusid raudteedest 380 tuh. kr. ehk 5,5%.

Muid tulusid laekus k. a. 9907 tuh. kr. eelmise aasta 8663 tuh. kr. vastu, enamlaekumine 1244 tuh. kr. ehk 14,4%. Muude tulude hulgas esinevad k. a. järgmised erakordsed laekumised:

Riigi Metsatööstuse puhaskasu 1933/34. a. eest 1674 tuh. kr. (eelmisel aastal 625 tuh. kr.); Eesti Panga dividend 1934. a. eest 267 tuh. kr. (1933. a. dividend laekus märtsis 1933/34. a.); Pikkalaenu Panga puhaskasu 1934. a. eest 435 tuh. kr. (eelmisel aastal 474 tuh. kr.).

LAEVANDUS

SÖJAMÖJUD PRAHITURUL. — EFFECT OF WAR ON SHIPPING FREIGHTS.

Laevade prahiturg seisib äärmiselt madalal tasemel kuni augusti lõpuni. „Lloyds List“ augusti indeks võrdus 63,0; sama aja 68,1 vastu, 1934. a., s. o. langus võrreldes l. a. 7,5%. Ka septembri esimene pool möödus võrdlemisi vaikse turu juures üldiselt madalamate hindadega kui l. a. samal ajal. Septembri teisel poolel ja oktoobri alguks võib märkida prahituru kõvenemist mõõduandvatel veoturgudel, mille tähtsamaks põhjuseks Itaalia-Abessiinia sõja ettevalmistus, mis tõmbas kokku sõjavedudeks teatava osa tonnaži.

Ka Inglise kaitselaevade liikumine Vahe-meres mõjutab süte ning teisi vedusid Vahe-merel. See turg omakorda mõjutab teisi turge. Veohindade tõusu põhjuseks on ka kulude suurenemine laevadele materjalide kallinemise tõttu millele tuleb juurde sõjariisiko kindlustus. Alates 26. sept. Lloydsi kindlustusseitsid, kus teostatakse suurem osa veokindlustusi, panid kehtima sõjariisiko kindlustuspreemiad kaupadele, mis ei käi üksi Vahe-merel vaid ka teiste sõitjate kohta. Esialgne preemia määrati Vahe- ja Punasemere sõitjatel 5/— per cent, Inglise ja kontinendi sadamate vahel Lissabonist Bordeaux'ni 6d per cent ja põhjapool 3d per cent j.n.e. Ka toimub laevade kindlustamine sõjariisiko vastu, mis muudugi suurendab tunduvalt kulusid. Sõjakartuse tagajärjel oli märgata elavnemist ka mitmetel veoturgudel, eriti viljavedudes L.- ja P.-Ameerikast ja Austraaliast. Esialgu siiski turgude elustumine ja mõju kaugemate ja kohalikele turgudele on võrdlemisi väike. Laevaomanikud sellises olukorras on äraootaval seisukohal, keeldudes laevu prahtimast ette pikemaks ajaks. Inglise keskorganisatsioonid ja kindlustusseitsid on soovitanud võtta veolepingutesse täpsamaid eriklausleid, mis kindlustaksid laevu paremini sõjariisiko puhuks. Samuti Inglise kof teisel on võetud üles laevade kind-

lustuse organiseerimine sõjariisiko puhuks. Norras on ettepanek selleks asutada sunduslik vastastikkune selts. Üldiselt võib oodata, et sõja või ka sanktsioonide puhul laevaprahtid tõusevad, kuid kindlasti tõusevad ka kulud laevadele, mistõttu ongi soovitatud tagasihoidlikkust pikemaks ajaks lepingute sõlmimisel, mida ka Eesti kaubalaevad pidagu meeles.

Baltimere prahtidele viimase aja elustumine on avaldanud veel vähe mõju. Metsaprahtid hakkavad sesooni tõttu jõudma lõpule, kuid siiski oli siin märgata kõvenemist. Süteprahtid Ingliseest Balti merde tõusid võrreldes suvega umb. 6d võrra, nii et Taani sadamatesse maksetakse Inglise I. rannast 4/6—5/0, seespoole Balti merd 4/6—5/6. Kaugematest prahtidest L.-Ameerika viljavedudel makseti kindlalt normiprahti, Itaaliasse isegi 1/— rohkem. Süteprahtid Vahe-merde tõusid Aleksandriasse umb 1/— võrra ning samuti ka Itaaliasse ja Maltasse ning teistes sadamatesse. Ka Mustamere viljaveol pakuti umb. 6 d. võrra rohkem oktoobris kui septembris. Toome allpool mõned sept. lõpul (okt. algul) sõlmitud prahtid:

Metsavedu:

700 Std. DBB, Soroka — Tyne, 47/0 okt.
1000 Std. propse, Uleaborg — Swansea . . . 25/— okt.

Sütevedu:

2500 tn. Newcastle — Aarhus, 5/— okt.
4000 „ „ Malta 8/0 ppt.
2000 „ „ Stokholm 4/3 sept. lõp.
1800 „ Boness — Taani sad. 4/6 okt.
8000 „ Leith — Horsens 4/9 okt.
6500 „ Wales — Alexandria 8/0

Muud veod:

VIII 6500—7000 tn. Mustmeri / U. K. 10/— okt.
„ 6000—7000 tn. S. Lorenzo / U. K. London 16/6
Puuvilla seotud 445 000 kub. j.
Alexandria — Hull 8/3 okt.
Mullapäkkid 1500 — 1600 tn.
Saloom. Kont. 22/6 okt.
Suhkur London — Tallinn 1000 tn. 8/— okt.

TALLINNA SADAM 28. SEPT. — 5. OKT. k. a. — TALLINN HARBOUR.

Möödunud nädalal tuli välissõidust sisse 18 liinilaeva ja 14 trampilaeva. Nagu tavaltiselt tuli enamust laevadest Soomest, nimelt

8 liinilaeva ja 5 trampilaeva; esimesed tõid 185 tn. kaupa ja 267 reisijat, teised tulid laadimata, osa neist moonu võtma ja pa-

randama rikkaid. Saksast tuli 5 liinilaeva 927 tn segakauba ja 28 reisijaga, Inglisest 4 laeva, millest pooled töid 1645 tn kaupa ja ülejäänud tulid laadimata; Rootsist tuli 2 liinilaeva 91 tn. segakauba ja 23 reisijaga; Taanist 5 laeva, kõik laadimata, neist mõned moonu võtma; Poolast 2 laeva kivisöe ja segakaubaga; Leedust ja Norrast mõlemaid 1 laev tühjalt.

Väljus välissõitu möödunud nädalal 19 liinilaeva ja 11 tramplaeva, neist läks Soome

8 liinilaeva ja 2 tramplaeva, viimased läksid tühjalt ja liinilaevad viisid 243 tn. segakauba ja 310 reisijat; Saksa läks 5 liinilaeva segakauba ja reisijatega, Inglisse 4 laeva segakauba, metsamaterjali ja reisijatega, Rootsi 4 laeva 475 tn segakaubaga ja 19 reisijaga, Taani läks 3 laeva laadimata ja ülejäänud laevad läksid Prantsusse — 1 laev tselluloosiga, Poola, Venesse ja Lähti igasse 1 laev osalt vähese kaubaga ja osalt tühjalt.

VALUUTAHINNAD.
EXCHANGE RATES.

	Tallinna börs				Londoni börs	
	100 \$, 100 £ jne. eest Eesti krooni				1 £ eest \$, Saksa mk. jne.	
	7. X. 1935		1. X. 1935		7. X. 1935	1. X. 1935
	Ost	Mütk	Ost	Mütk	1935	1935
\$ (dollar) . . .	370	378	368	376	4,8931	4,9087
£ (Inglise n.) . .	1811	1885	1811	1835		
Saksa rügitark . .	137,00	140,50	137,00	140,50	12,175	12,195
Soome mark . . .	7,98	8,10	7,98	8,10	226,87 ¹⁾	226,87
Prantsuse fr. . .	24,35	24,66	24,30	24,60	74,81	74,61
Belgia belga . .	62,55	63,55	62,30	63,30	23,98	24,065
Helveetsia fr. . .	120,45	121,95	119,80	121,30	15,085	15,085
Itaalia lir . . .	29,45	30,20	29,65	30,15	60,12	60,12
Eesti kroon . . .					18,25 ¹⁾	18,25
Rootsi kroon . .	93,40	94,00	93,40	94,00	19,392	19,395
Taani kroon . . .	80,85	82,05	80,85	82,05	22,40	22,40
Norra kroon . . .	90,95	92,15	90,95	92,15	19,905	19,905
Tšehhoslov. kr. .	15,30	15,60	15,20	15,50	117,87 ¹⁾	118,62
Hollandi kulden .	249,90	252,90	249,15	252,15	7,2425	7,2525
Läti lilt	110,00	112,50	110,00	112,50	15,00 ¹⁾	15,00
Čer. rubla					5,665 ¹⁾	5,677
Austria šilling .	70,15	71,55	69,65	71,05	25,81 ¹⁾	26,00
Ungari pengő . .					26,00 ¹⁾	26,00
Poola złott . . .	69,55	70,55	69,40	70,40	26,03 ¹⁾	26,09
Leedu lilt	61,20	62,10	61,20	62,10	29,50 ¹⁾	29,50
Danzigi kulden .	69,55	70,55	69,40	70,40		

¹⁾ 5 X 1935

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU.
EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas:		1935. a. 1. l kuni 6. X	1934. a. 1. l kuni 7. X	1933. a. 1. l kuni 8. X
	30./IX- 6.X 1935	23./IX- 29./IX 1935			
VOI (tonni)	833,1	831,2	8611,5	8172,1	7432,0
Butter (tons)					
Sellest:					
Saksa	200,8	159,4	3360,7	2425,9	2821,2
Inglisae	132,3	171,8	4933,0	5581,8	3837,1
Belgiassae . . .	—	—	42,3	15,4	215,1
Soome	—	—	—	2,1	246,5
MUNAD (tuh. tk.) —					
Eggs (1000)	1206	2327	39656	28821	15324
Sellest:					
Inglisae	81	196	21706	17845	6013
Saksa	10:8	1973	14166	7594	5732
PEEKON (tonni) —					
Bacon (tons)	36,1	42,5	1640,8	1868,2	2276,6
LINA (tonni)					
Flax (tons)	—	27,9	4239,3	2976,9	2653,4
Sellest:					
Inglisae	—	—	2880,1	2117,7	1081,7
Belgiassae . . .	—	—	70,3	121,6	679,7
Soome	—	—	134,9	99,3	110,3
Saksa	—	27,9	1092,3	526,9	11,4
Prantsusse . . .	—	—	10,8	60,5	50,2

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG — BUTTER MARKET.

Võihindade liikumine Inglises jätkus tõusvas suunas ka möödunud nädalal. Kuigi Taani võihinna noteering Londonis jäi püsima endisele tasemele, s. o. 128—130 š cwt, kõvenes Eesti võihinna noteering Manchesteris 112—114 š cwt eelmise nädala 108—110 š vastu. Saksast saadav võihind jäi endiseks, s. o. 126.40 RM 100 kg. Võihinna paranemise tõttu Inglises kõvenes ka meie eksport-

või hinnanoteering 156 snt-le kg eelmise nädala 147 snt vastu.

Võituru seisukord käesoleval aastal on paranenud õige tunduvalt, võrreldes eelmise aastaga. Seisukorra paranemine ilmneb kujukalt võihindade liikumises Inglises. Nii oli septembris keskmiselt võihinnad järgmised (sulgudes m. a. sama kuu hind): Londonis — Taani 225 snt

(Järg lhk. 723.)

TÄHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. II.	30/IX	23/IX	%	September		English Nomenclature see No. II.	30/IX	23/IX	%	September	
	6/X	29/IX		1935	1934		1935	1935		1935	1935

SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas börsikom. noteeringute järgi (kr. kv.)

Teravili, jahu ja kartul											
1. Rukis	12,75	12,63	+1,0	12,59	10,08						
2. Nisu	15,00	14,25	+5,3	14,25	12,64						
3. Oder, õlle	—	—	—	—	15,00						
4. " rööda	—	—	—	—	9,04						
5. Kaer	—	—	—	—	7,34						
6. Rukkijahu	14,80	14,18	+4,4	14,10	11,70						
7. Rukkipüü	21,69	21,25	+2,0	21,13	19,95						
8. Nisupüü (kõrgem sort)	34,50	33,50	+3,0	27,00	26,83						
9. Kartulid, ekspord	—	—	—	—	—						
10. " piirituse	—	—	—	—	—						
11. " vabriku	—	—	—	—	—						
Pilmasaadused ja kunstvõi											
12. Juust ävetsid (kg)	1,30	1,30	0	1,30	1,00						
13. Margariin	0,70	0,70	0	0,70	0,37						
Koloniaalkaubad											
14. Suhkur	42,38	42,13	+0,0	42,13	42,85						
15. Sool, Vene	2,50	2,50	0	2,50	3,50						
16. " Saksa	2,50	2,50	0	2,50	3,33						
17. " Inglise	2,50	2,50	0	2,50	—						
18. Riis, Burma II	45,00	45,00	0	45,00	43,75						
19. Tee, Or. Pek., Tseilon (kg)	5,75	5,75	0	5,75	5,75						
20. Kohv, Rio, Santos jne.	4,68	4,68	0	4,68	4,75						
21. Heering., S. Mattias (tünn)	35,00	35,00	0	35,00	34,00						
22. " Mattias "	39,50	39,50	0	39,50	37,00						
Rhitudmaterjal											
23. Telliskivid (1000 tk.)	40,00	40,00	0	34,00	35,00						
24. Tsement (tünn) ¹⁾	6,45	6,45	0	6,45	6,63						
25. Lubi	—	—	—	—	3,33						
26. Tsinkvalge (kg)	0,47	0,47	0	0,47	0,52						
27. Ooker	0,22	0,22	0	0,22	0,22						
28. Värnits	65,50	65,50	0	65,50	56,00						
Metallid											
29. Raud, sordi	14,00	14,00	0	14,00	13,00						
30. Teras, vedru	25,00	25,00	0	25,00	25,00						
31. Inglise	495,00	495,00	0	495,00	491,00						
32. Seadna	36,50	36,50	0	36,50	33,80						
33. Vaskplekk, punane	175,00	175,00	0	175,00	170,00						
34. " valge	150,00	150,00	0	150,00	157,00						
35. Tsinkplekk	67,50	67,50	0	67,50	68,00						
Kiie ja nahk											
36. Puuvillaneriie, bjas (mtr)	0,56	0,56	0	0,56	0,56						
37. " mitkal "	0,42	0,42	0	0,42	0,42						
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,08	2,08	0	2,03	2,13						
39. " Am. nah. I s. "	2,33	2,33	0	2,33	2,43						
Kütteained, õlid jne.											
40. Kivisüsi, auru, Newcastle	2,55	2,55	0	2,55	2,74						
41. " sepa	2,75	2,75	0	2,75	2,94						
42. Põlevkivi, I-a s.	0,80	0,80	0	0,80	0,85						
43. Turvas	0,33	0,33	0	0,33	0,33						
44. Põlevkiviõli	4,60	4,60	0	4,60	5,25						
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,25	10,25	0	10,25	10,50						
46. Petroleum, Vene ja Am.	10,25	10,25	0	10,25	11,28						
47. Bens., R.-põlevk. segab. (lt)	0,26	0,26	0	0,26	0,27						
48. " välismae, I sort "	40,00*	40,00*	0	40,00*	40,29						

VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (sent. kg.)

49. Rukis	—	—	—	—	—
50. Nisu	—	—	—	—	—
51. Oder	—	—	—	—	—
52. Kaer	—	—	—	—	12,0
53. Rukkijahu	13,0	12,0	+8,3	11,3	8,0
54. Sepikujahu	14,3	14,2	+4,2	14,0	11,6
55. Kartulid	25,0	21,9	+14,2	20,2	18,0
56. Piim, II valik	4,5	3,6	+25,0	3,6	2,8
57. Lauavõi	9	8	+12,5	8	8
58. Kõõgivõi	160	160	0	154	125
59. Koor, röösk (litter)	140	140	0	135	110
60. " hapu	95	95	0	91	90
61. Kanamunad (paar)	95	95	0	95	89
62. Sealiha, keedulih	11	9	+22,2	9	8
63. " praehliha	65	65	0	54	58
64. Loomaliha, supliha	70	70	0	56	65
65. " praehliha	40	40	0	41	35
66. Vaskaliha, esim. veer.	55	50	+10,0	53	60
67. " tag.	50	50	0	45	48
68. Lambaliha, esim. veer.	60	60	0	59	56
69. " tag.	45	45	0	45	46
70. " tag.	50	50	0	54	51

70. Searasv, sulatamata	75	75	0	63	80
71. " sulatatud	90	90	0	81	10,0
72. Loomarasv, sulatamata	50	50	0	48	0,0
73. " sulatatud	70	70	0	63	7,0
74. Heeringad, soolatud	45	45	0	45	5,0
75. Raimed, värsked	14	25	-44,0	21	13
76. Kilud	25	—	—	25	15
77. Riis	75	75	0	75	50
78. Manna	40	40	0	40	60
79. Kartulijahu	25	25	0	25	30
80. Suhkur	48	48	0	43	30
81. Sool	5	5	0	5	5
82. Ristikhlein	6,1	6,1	0	5,3	4,7
83. Aasahein	4,9	4,6	+6,5	4,2	3,6
84. Põletispuud, kaase (m ³)	634	634	0	634	563
85. " männi	423	423	0	423	387
86. Petroleum (lt)	11	11	0	11	—

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.

Rukis — (kr. kv.)											
87. Hamburg (La Plata)	7,77	7,80	-0,4	7,14	10,23						
88. Chicago	7,67	7,08	+8,6	6,55	11,35						
89. Winnipeg	6,48	6,16	+5,2	5,83	9,50						
Nisu — (kr. kv.)											
90. Hamburg (Manitoba I)	15,18	14,85	+1,9	14,46	—						
91. Liverpool	13,64	13,00	+4,9	12,30	11,83						
92. Chicago	14,24	13,23	+7,4	12,72	13,65						
93. Winnipeg	12,79	12,31	+3,9	12,09	11,42						
Mais — (kr. kv.)											
94. Tallinn	—	—	—	—	—						
95. Chicago	8,59	12,06	-26,3	11,38	11,14						
Võli (sent. kg)											
96. Tallinn	156	147	+6,1	143	89						
97. Kindlustatud hind	180	130	0	130	110						
Londons.											
98. Taani	230	230	0	225	190						
99. Eesti	—	—	—	—	108						
100. Läti	—	—	—	—	179						
101. Leedu	188	180	+4,4	174	108						
102. U-Meremaa	208	205	+1,4	198	130						
Manchesteris.											
103. Taani	231	232	-0,4	228	194						
104. Eesti	202	194	+4,1	190	127						
105. Läti	202	194	+4,1	190	126						
106. Soome	220	220	0	216	—						
107. Rootsi	212	212	0	211	142						
Berliinis.											
108. Saksa margivõi	358	356	0	358	379						
109. Peen meierivõi	348	348	0	350	370						
110. Meierivõi	337	337	0	339	356						
111. Kopenhaagensis. — Taani	186	186	0	182	146						
Peekon. (sent. kg)											
112. Tallinn 60 — 72 kg I s.	71 ^{a)}	68 ^{a)}	+4,4	64	64						
113. " { 55,5—59,5 " " }	66 ^{a)}	63 ^{a)}	+4,8	59	59						
114. " { 72,5—75,0 " " }	62 ^{a)}	59 ^{a)}	+5,1	55	55						
114. " { 75,5—80,0 " " }	62 ^{a)}	59 ^{a)}	+5,1	55	55						
Londons (kõrgem not.)											
115. Taani	159	159	0	152	169						
116. Eesti	153	153	0	144	155						
117. Läti	152	152	0	142	155						
118. Leedu	153	153	0	144	155						
119. Rootsi	155	155	0	146	159						
120. Iiri	178	178	0	162	173						
121. Poola	150	150	0	140	154						
Lina — Võru-Petsari.											
122. Ristna (R)	102	102	0	102	94						
123. Hoffdreiband (HD)	98	98	0	98	86						
124. Dreiband (D)	84	84	0	84	78						
125. Ordin-dreiband (OD)	73	73	0	73	70						
126. L. ordin. dreib. (LOD)	62	62	0	62	61						
127. Takuprakk (E)	50	50	0	50	49						
Mufal Eesti.											
128. Ristna (R)	100	100	0	100	96						
129. Hoffdreiband (HD)	91	91	0	91	83						
130. Dreiband (D)	82	82	0	82	75						
131. Ordin. dreiband (OD)	71	71	0	71	67						
132. L. ordin. dreib. (LOD)	60	60	0	60	58						
133. Takuprakk (E)	48	48	0	48	46						

1) fr. Rakvere; 2) 7/X — 19.X; 3) 30./IX — 6.X. *) 100 kg.

(190 snt) kg, Uus-Meremaa 198 snt (130 snt), Manchesteris — Soome 216 snt (174 snt) ja Eesti 198 snt (127 snt). Seega käesoleva aasta septembris olid vastavate maade või hinnad Inglises kõrgemad: Taani 18%, Soome 24%, Uus-Meremaa 52% ja Eesti 56% kui möödunud aasta samal kuul.

Meie või väljavedu käesoleva aasta septembris oli 1 251 698 kg möödunud aasta sama kuu 1 049 527 kg vastu, seega suurenemine 19,3% võrra. Käesoleva aasta esimesel üheksal kuul või väljavedu ulatub 8 335 394 kg-le, suurenedes seega 5,6% võrra, võrreldes möödunud aasta sama aja väljaveetud kogu-

sega. Kogu väljaveost läks Inglisse 4 303 187 kg ja Saksa 3 214 472 kg.

Siseturul maksus või möödunud nädalal snt kg: Tallinnas — lauavõi 160 snt, köögivõi 135—140 snt, Viljandis — lauavõi 160 snt (kaupl.), köögivõi 120—135 snt, Pärnus — lauavõi 165 snt (kaupl.), Valgas — lauavõi 160—165 snt, köögivõi 125—135 snt, Rakveres — lauavõi 160 snt, köögivõi 125 snt ja Narvas — lauavõi 150—160 snt, köögivõi 100—130 snt. kg.

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Saksa 3 762 tünni, Inglisse 4 362 tünni.

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Veiste pakkumine keskmine. Nõudmine veiselihaga järgi tagasihoidlik. Hinnad jäid üldiselt püsima eelmise nädala tasemele. On loota, et veiselihahinnad jäävad püsima ka käesoleval nädalal.

Samuti jäid täiel määral püsima vasikate ja vasikalihaga hinnad. Nende hindade languseks ei ole põhjusi näha ette.

Lambaliha hinnad kõvenesid nii sisekui välisesturgudel. Tõus sisekui välisesturgudel keskmiselt 2 snt kg. Eksportlammaste hinnaks tapakaalu alusel turustades noteeriti 70—75 snt kg ja eluskaalu hinnaiks franko saatejaam 23—33 snt kg. Siseturul nuumlambad maksusid 38—43 snt kg. Hinnad käesoleva nädala kohta selguseta.

Sealiha hinnad lõdvenesid. Möödunud nädala lõpul ja käesoleva nädala ajal turustati sigu 50—55 snt kg piirides. On loota, et hinnad jäävad püsima sellele tasemele. Suuremaks hinnatõusuks ei ole lootust. Eluskaalu alusel turustades siseturul tehti tehinguid 40—45 snt kg piires.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg).

	Sealiha	Veiselihaga	Vasikalihaga	Lambaliha
Tartu	48—55	17—30	30—48	30—38
Viljandi	50—52	28—33	35—38	33—35
Pärnu	52—56	20—28	30—38	30—32
Valga	46—56	30—35	30—40	28—32
Rakvere	48—55	25—40	20—40	35—40
Narva	55—65	30—35	40—50	30—40

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kanamunaturul püsisid hinnad möödunud nädalal eelmise nädala tasemel. Kuna munade sissevedu Inglisse on veelgi suur, ületas pakkumine nõudmist. Selle tagajärjel jäid ka hinnad muutusetu peale sisemaa ja paremate välismaa kanamunahindade, mis kõvenesid 3—6 penci 120 tk. kohta. Turuolude kujunemise järgi noteeriti meie eksportmunade keskmiseks hinnaiks 63 snt kg franko kogumispunkt.

Munakaubanduse vähenemise kui ka üldise majandusliku seisukorra paranemise tõttu on kanamunade hinnad käesoleval aastal paremad eelmisest aastast. Nii oli näit. kanamunade keskmine hind septembri lõpul Berliinis 7,2%, Londonis 3%, Viinis 10%, Kopen-

haagenis 5% ja Tallinnas 25% võrra kõrgem möödunud aasta sama aja hinnast.

Mumahinna paranemine on mõjunud soodsalt ka meie munade väljaveo kujunemisele. Nii veeti käesoleva aasta septembris mune välja 5 959 080 tk. möödunud aasta sama kuu 5 193 760 tk. vastu. Seega suurenes munade väljavedu septembris 15% võrra. Aasta esimesel üheksal kuul on munade väljavedu 38 471 040 tk, suurenemine seega 37%, võrreldes möödunud aasta sama aja väljaveoga. Kogu väljaveost on läinud Saksa 18 112 640 tk. ehk 34%, Inglisse 21 630 240 tk. ehk 56% ja ülejäänud osa teistele turgudele.

Siseturul maksusid keskmise suurusega kanamunad snt paar: Tallinnas 10—12 snt,

Tartus 11—13 snt, Viljandis 11—13 snt, Narvas 12 snt, Pärnus 11—12 snt, Valgas 12—13 snt ja Rakveres 12 snt paar. Võrreldes eel-

mise nädalaga võis ka siseturul märkida muhanhindades püsivat seisu.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Möödunud nädalal piimahind Tallinnas tõusis, olgugi küll visalt, kui võtta arvesse võihinna tõusu. Enamuses kauplustes maksti piimatoojatele liitrist 1 sendi võrra rohkem kui eelmisel nädalal, kuid on ka piimapoode, kus veel vana hinda makstakse, mis näitab, et piimapakumine on suur. Samal ajal, kui Tallinnas, näit.: II valiku rööskpiimast mõned kauplused maksid edasi 7 snt. liitrist, maksavad aga mõned piimatööstused juba paremast II valiku piimast samuti 7 senti liitrist. Mõned põllumehed aga müüvad teadmatuses, veel piima väga odavalt, — nii ostis üks väiksem piimakokkuostja-tööstus möödunud nädalal Kallaveres piima 4,5 sendiga liiter.

Möödunud nädalal piimahindadeks noteeriti: I valiku rööskpiim müügil

piimakauplustele 9 senti ja piimatööstustele 7½—8 senti liiter. II valiku rööskpiim: piimakauplustele 7½—8 senti ja piimatööstustele 6,5—7 senti. Hinna tendents — tõusev. Kuna võihind käesoleval nädalal tõusis 9 sendi võrra kg-lt, mis teeb piima liitrit liigemale 0,5 senti, siis piimapakumise normaalseks muutumise korral, peaks piima hind veelgi tõusma.

Teistes linnades maksti väikemüügil I valiku rööskpiimast: Tartus 11—13 snt (pudelite), Pärnus 10 snt., Viljandis 9—10 snt., Narvas 7—9 snt ja II valiku rööskpiimast: Tartus 7—8 snt., Narvas 6—8 snt., Pärnus 9 snt., Valgas 7—8 snt., Rakveres 8 snt., Paides 7 snt., Võrus 7—8 snt ja Kuressaares 8 snt. liitrist.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Möödunud nädalal kestis edasi teraviljaturgudel hinnatõusu tendents, milline eriti silmatorkav on Chicagos rukki- ja nisu-hindade juures. Seejuures maisihind näitas langust, mida seletatakse Põhja-Ameerika ühendriikide hea maisitoodangu kujunemisega. Möödunud nädalal noteeriti maisihinnaks detsembri tähtajalisel müügil Chicagos 3.89 kr. kv eelmise nädala 12.06 kr. vastu, mis käis septembri tähtaja peale — hinna nõrgenemine seega kvintaalilt 3.17 kr. ehk 27%. Möödunud nädala kohta noteeriti börsidel järgmised hinnad kroonides kv. kohta (sulgudes eelmise nädala noteeringud):

rukis: Chicago 7.67 (7.06), Winnipeg 6.48 (6.16), Hamburg (La Plata) 7.77 (7.80);

nisu: Chicago 14.34 (13.26), Winnipeg 12.79 (12.31), Hamburg (Manitoba I) 15.13 (14.85), Liverpool 13.64 (13.06);

mais: Chicago 8.89 (12.06).

Maailma nisutagavarade liikumise kohta annab ülevaate toodud tabel,

	Maailma nisutagavarade liikumine (milj. kv.).					
	1. sept. 1935	1. sept. 1934	1. sept. 1933	1. sept. 1932	1. sept. 1931	1. sept. 1930
P.-Ameerika	80.9	102.7	109.8	96.0	113.2	103.0
Üldse	97.0	132.6	130.3	114.3	135.0	128.7

millest nähtub, et alates 1930. aastast on praegune nisutagavarade seis kõige madalam ja ulatub 97,0 milj. kv-le.

Euroopa riikides hinnatakse sügisel küllitud rukkioraste seisukorda rahuldavaks. 20. sept. ületasid Venes seemendatud rukkipinnad vähe eelmise aasta samaaegse taseme ja tõusid 29,8 milj. ha-le.

Siseturul viimase noteeringu (2. okt.) järgi maksus Puhk ja Poegade veskis: rukkijahu 14.20—15 (eelmine noteering 13.70—14.50), rukkipiivil 22 (e.n. 22), nisujahu (pehme-sõre) 25—35 (e. n. 23—33) kr. kv. A.-s. Rotermanni tehastes: rukkijahu 14.75—15—25 (e. n. 14—14.50), rukkipiivil 20.50—22.25 (e. n. 19.50—21.50) ja nisujahu 22—34 (e. n. 22—34) kr. kv. Võrreldes eelmise noteeringuga on kallinenud kõik jahuliigid peale Puhki rukkipiivil ja a.-s. Rotermanni nisujahude.

Väikemüügihinnad siseturul (kr. 13 kg).

	Kuressaare	Rakvere	Valga	Pärnu	Viljandi
rukis	1.30	1.25	1.30	1.30	1.25
nisu	1.40	1.50	1.45	1.70	1.60
oder	0.90	1.10	1.00	1.00	—
kaer	0.85	0.85	0.90	1.00	0.90
rukkijahu	1.45	1.45	1.35	1.50	1.35
sepijahu	1.90	2.00	1.95	2.00	2.00

LINATURG — FLAX MARKET.

Euroopa linakaubanduse kõigis keskustes kestab endine selgusetus. Nimetamisväärseid tehinguid ei ole. Hindu noteeritakse ainult nimeliselt.

Dundee linabörsil noteeriti Ida-Euroopa linade hindu cif Ida-Inglise sadamad 1 inglise tonni eest naelsterlingites järgmiselt:

	2. X 35	25. IX 35	3. X 34
Petseri-Võru R	£ 70	£ 70	£ 69
Läti Liivi R	£ 70	£ 70	£ 69
Vene kasteloo IV gr. I s.	£ 72	£ 72	£ 72
Tärnu takk I sort	£ 50	£ 52	£ 44

Tallinnas linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 4. oktoobril k. a. noteeriti lina kokkuostuhinnad eelmise nädala tasemele. (Vaa-

KARTULITURG — POTATO MARKET.

Maal kartulite kokkuostmisega alustasid tärglisevabrikud juba septembri keskpaigas. Suuremad tärglisevabrikud Jõhvis, Rakveres ja Kadriinas töötavad septembri lõpust alates. Vabrikud maksavad kartulist hinda vastavalt tärglisesisaldusele — 10 senti tärglise % puhta kartuli eest. Käesoleval aastal on aga tärglise % madalam läinud aastast, nõnda et põllumehed saavad tärglisevabrikutes keskmiselt 1.60 kr. kv-st.

Kartulite väljaveoga tehti algust juba läinud nädalal. Esimene saadeti 250 kv läks laupäeval Rootsi. Lääneranna rootslased ostavad kartuleid juba kokku ja kavatsevad lähemal ajal alata kartulite ekspordi Rootsi. Rootsis on loota eeloleval hooajal veidi suu-

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul polnud märgata möödunud nädala jooksul hindade muutumist kuigi suure ulatuses. Tomatite hind kerkis vaid vähe märgatavalt, samuti ka õunte hind. Keskmisi siseturu õunu müüdi vaid ikka 10—15 snt kg, kuna eksportõunte hind kõikus 25—28 snt kg vahel paremate sortide juures ja

ta käesolevas ajakirjas tabel: Tähtsamad hinnad ja noteeringud!)

Petseri laadal 1. oktoobril 1935. a. ostsid kaupmehed talupidajalt kokku umbes 10 000 kg uut lina, hinnaga 104—110 senti ristna standardsordi 1 kg eest ja umbes 4 500 kg linaseemneid hinnaga 16¼ senti 1 kg eest 90% puhtuse alusel. Esialgsest kokkuostetud koguste järele otsustades on uus Petseri lina rahuldava vastupidavusega. Nähtavasti ei ole septembri kestvad vihmad pleekimisel olevaid linavarsi veel mitte leotanud üle ja suutnud rikkuda märgatavalt.

Linaseemned on käesoleval aastal värvuselt väga kirjud ja keskmine idanevus on neil madalam kui möödunud aastast samal ajavahemikul.

remat nõudmist väliskartuli järele kui läinud aastal. Virurannas Soome lahe saarte soomlased on ka teinud algust kartulite kokkuostmisega.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 8. oktoobril s. a. Börsikomitee ruumes noteeriti järgmised hinnad:

1. Söögikartul: Virumaal raudteejaamades kr. 2.30—2.50 kv. Läänerannas kr. 2.00 kuni 2.10 kv.

2. Seemnekartul: Majasteet kr. 2.75 kuni 3.30 kv.

3. Tööstuskartul: tärglisevabrikutes: kr. 1.50—1.80 kv.

Piiritusvabrikud pole veel alustanud tegevust.

20—22 snt vahel tööstusõunte ja halvema kvaliteediga lauaõunte juures.

Soomes pole aga eksportõunte hind tõusnud, kuna sealsel turul on veel palju oma maa õunu liikumas. Vähe langes turul määriikka hind, kuna köögiviljaturul püsisid hinnad eelmise nädala tasemel.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

LÄTI MAJANDUS 1935. a. — ECONOMIC CONDITIONS IN LATVIA IN 1935.

Esimese 8 kuu jooksul k. a. Läti majandus mitmel alal näitas elavnemist. Kuid selle kõrval majanduselu teistel aladel oli märgata ebasoodsaid nähtusi.

Raha ringvool k. a. võrreldes läinud aastaga suurenes tunduvalt. Augustis 1933. a. oli käigus 94,0 milj. ls, augustis 1934. a. aga 97,1 milj. ls ning k. a. augustis — 103,2 milj.

ls. Raharingvool suurenes peamiselt riigikassa rahatähtede arvel, kuna Läti panga paber- ja metallraha ringvool suurenes vähe.

Riigitulud laekuvad käesoleval majandusaastal samas ulatuses, nagu 1934/35. m. a. Esimese 5 kuu jooksul 1935/36. m. a. (aprillist—augustini) maksudest ja monopoliidest saadud tulud olid 40,7 milj. ls 39,9 milj. ls vastu sama aja eest 1934/35. m. a. Veidi suurenesid sissetulekud tulu-, tööstus-, kaubandus-, kinnisvara-, tempel- ja m. maksudest. Oksjonilõivud ja viinamonopoli tulud jäid endisteks. Tulud tollimaksudest vähenesid 11,3 milj. ls-lt 9,4 milj. ls-le.

Sissemaksud ja laenud. Sissemaksud kasvavad kõigis krediitasutistes. Augustis k. a. sissemaksude kogusumma suurenes 6,1 milj. ls võrra ning praegu on 227,2 milj. ls (k. a. alul — 218,1 milj. ls, augustis 1934. a. — 200,7 milj. ls). Jooksvad arved suurenevad, kuid tähtajalised ning tähtaajata sissemaksud jäävad peagu muutmata. Krediitasutiste laenud vähenevad. Augustis k. a. laenude kogusumma vähenes 10,4 milj. ls võrra ning praegu on 529,5 milj. ls (k. a. alul 531,3 milj. ls, augustis 1934. a. 530,7 milj. ls). Krediitasutistes on märgata krediitvahendite üliküllust ja nad on võimelised rahuldama kõiki krediitnõudmisi. Vähenevad ainult lühiajalised laenud, kuna pikaajalised laenud suurenevad.

Läti pangas (emissiooni-riigipangas) sissemaksud suurenevad. Augustis k. a. nad suurenesid 0,4 milj. ls võrra kuni 112,0 milj. ls (1935. a. alul 111,4 milj. ls, augustis 110,6 milj. ls). Vähenemine tekkis riigi ja välismaa ning ka riigi omavalitsusettevõtete jooksvates arvetes. Erasissemaksud ja jooksvad arved vähenesid veidi. Augusti lõpul oli erasissemakse 33,6 milj. ls, välismaa omi — 5,5 milj. ls ja riigi omi — 52,8 milj. ls. Laenud Läti pangas alates märtsist k. a. vähenevad, mis sünnib peamiselt seoses laenude tagasimaksimisega, mis antud välja valitsusele põllumajandussaaduste sisseostudeks (antakse välja sügisel ja makstakse tagasi kevadel ja suvel). Läti panga laenude kogusumma augustis k. a. vähenes 2,2 milj. ls võrra ja oli 114,7 milj. ls (k. a. alul — 132,8 milj. ls, augustis 1934. a. 123,0 milj. ls). Neist 114,7 milj. ls-ist osa

40,8 milj. ls on ülalnimetatud laenu valitsusele. K. a. märtsis laenu valitsusele näitasid 52,5 milj. ls. Läti panga era-laenu vähenevad juba kauemat aega. Augustis nad vähenesid 2,2 milj. ls võrra ja seisisid 73,9 milj. ls. Kullatagavarad viimastel kuudel jäid muutmatuks. Võrreldes 1. a. augustiga nad veidi suurenesid. Välisvaluuta tagavarad olid k. a. augustis 4,7 milj. ls 6,8 milj. ls vastu k. a. alul ja 5,3 milj. ls vastu augustis 1934. Arvete õiendamise Läti panga kaudu sisemaal suurenes tunduvalt. Esimese 8 kuu jooksul 1933. a. nad näitavad 109,9 milj. ls, 1934. a. — 132,8 milj. ls ja k. a. — 173,0 milj. ls.

Arvete õiendamine kliiringlepete alusel välismaaga kasvab. Augustis Lätil oli suhteid sel alal 6 riigiga. Üldine ülejääk välismaa kasuks näitas k. a. alul 3,0 milj. ls ja augustis juba 8,0 milj. ls, kusjuures suurem ülejääk oli Prantsuse kasuks — 5,5 milj. ls., Eesti kasuks 1,4 milj. ls, Saksa — 0,5, Leedu — 0,4. N. S. V. Liidu — 0,1 ja Rootsi — 0,03 milj. ls.

Tähtsamates erakrediitasutistes sissemaksud suurenevad juba mitu kuud ja augustis k. a. nad seisisid 54,3 milj. ls 49,4 milj. ls vastu k. a. alul ja 44,6 milj. ls vastu augustis 1934. K. a. augustis laenu olid 54,3 milj. ls 56,8 milj. ls vastu k. a. alul ja 56,6 milj. ls vastu augustis 1934. Väliskrediitidid Läti erapankades vähenevad ja suurtest summadest, mis olid kõrgekonnjunkturi aja järgul, säilis vaid 1/10.

Võlamaksuraskusi. Vekslite protestimine väheneb. Esimese 8 kuu jooksul oli protestitud vekslid: 1933. a. 13,2 milj. ls, 1934. a. 10,1 milj. ls ja k. a. 8,1 milj. ls-le. Maksujõuetuks tunnistati esimese 8 kuu jooksul 1933. a. 86, 1934. a. 75 ja k. a. 41. Väljakuulutatud oksjonite arv vähenes 4138-lt esimese 8 kuu jooksul 1934. a. 3566-le k. a. Oksjonile määratud põllumajanduskinnisvarade arv vähenes samal ajal 3458-lt 2935-le. K. a. oksjonile määratud 1935 põllum. kinnisvarast müüdi ainult 494. See seisab suurel määral seoses lühiajalise laenu pikaajaliseks ümberkorraldamisega Maapanga kaudu. Seda ümberkorraldamist nõudis 36000 põlumeest. Nendest 26044 põllumehele kuni 1.

sept. k. a. määrati 19,7 milj. ls ja anti välja 22 714 põllumehele 15,7 milj. ls. Kuna kahes seerias lühiajaliste võlgade ümberkorraldamiseks väljaantud 20 milj. ls on lõppemas, siis võlgade ümberkorraldamine lõpetatakse varsti.

Transport. Raudteevedu jäi tunduva muutuseta. Tulud raudteeveolt k. a. I poolal olid 18,6 milj. ls 18,5 milj. ls vastu I poolaastal 1934. Reisijate liiklemine sel ajal suurenes 278 milj. reis./km-lt I poolaastal 1934 293 milj. reis./km-le I poolaastal k. a. Kaubavedu aga seevastu vähenes 190 milj. tonn/km-lt 177 milj. tonn/km-le. — Laevade liiklemine Läti sadamates suurenes veidi. Üldine sadamatesse sissetulnud laevade netto-tonnaž oli esimese 8 kuu jooksul 1934. a. 0,91 milj. ja k. a. 0,92 milj. netto-tonni.

Väliskaubandus näitab juurdekasvu. Sissevedu suurenes 63,8 milj. ls esimese 8 kuu jooksul 1934. a. kuni 68,6 milj. ls k. a. Väljavedu samal ajal suurenes veel rohkem — 59,2 milj. ls kuni 64,3 milj. ls. Kaubandusbilansi passiva esimese 8 kuu jooksul oli kõigest 4,3 milj. ls 1934. a. sama aja 14,6 milj. ls vastu. Sissevedu suurenes peamiselt toit- ja maitseainete arvel 9,9 milj. ls esimese 7 kuu jooksul 1934. a. ku-

ni 16,2 milj. ls sama aja eest 1935. a. Väljaveo suurenemist mõjutab peamiselt teravilja väljavedu. Toor- ja poolvalmisainete väljavedu suurenes 21,8-lt 27,1 milj. ls-le (suurenes peamiselt ristiku ja teiste seemnete ning lina väljavedu) ja valmisainete väljavedu kasvas 9,0-lt 11,0 milj. ls-le. Tunduvalt suurenes ka või väljavedu — koguselt esimese 8 kuu jooksul 11,9 milj. kg 10,6 milj. kg vastu 1934. a. samal ajavahemikul. 60% kogu või välja-veost k. a. läks Inglisse ja 24% Saksa. Sisseveos suurenes valmis-, poolvalmis- ja toorainete sissevedu rühmas, kuna tunduvalt vähenes toit- ja maitseainete sissevedu. — Transiit suurenes ainult vähesel määral.

Töötajate arv suureneb. Haigekassade andmeil nende liikmete arv suurenes 164 700 isikult juulis 1934. a. kuni 178 900 juulis k. a. Ka suurenes tööstustes tööliste arv 84 424-lt läinud aastal kuni 91 845 k. a. Kõige rohkem suurenes tööliste arv metall-, masinate- ja ehitustööstustes. Puu-, paberi-, tekstiil-, kompveki-, jalanõude ja muudel tööstusaladel tööliste arv suurenes vähemal määral. — Kvalifitseerimata tööliste päevapalgaindeks kasvas 84,8-lt juulist 1934. a. 87,0-le juulis 1935. Tööliste elumaksumuse indeksi samal ajal kasvas 76-lt kuni 79-le. Väikemüügihindaindeks alanes 75-lt kuni 68-le.

INFORMATSIONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,
30. septembril 1935. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattetava: — <i>Reserve:</i>	
kuld: rahas ja kangides	34 186 370,57
välisraha	1 052 690,89
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	3 164 268,48
3. Sissevekslid — <i>Home Bills:</i>	
kaubavekslid	5 628 415,74
põllumajandusl.	947 615,37
meisatööstusl.	48 168,63
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	
valitsusele	—
teistele*)	4 088 280,78
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	2 340 278,08
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	24 231 154,90
	<hr/>
	75 682 343,44

1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	536 252,43
3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
a) pangatähed liikvel	38 139 089,—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	18 680 276,35
pankade	7 838 887,18
teised	1 916 509,11
4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	23 468 651,62
	<hr/>
	84 942 388,24

Kattetava vahetava jooksvate kohustustega: } 57,20%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 824 647,08
Includes Ekr. 1.824.647,08 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

BELGIA.

Seemnevilja ja toitaine hinnad augustis.

— *Prices of Seedgrain and Foodstuffs.*

Belgia oma maa seemneviljade ja muude toitainete keskmised hinnad augustis olid järgmised (hinnad frankides 100 kg. eest; *) märgitud ainete hind on kg. eest; Seemneviljade juures tähendab e.l.—eelmise lõikuse vilja ja k.l.—tänavuse lõikuse vilja): nisu e.l. 76.74, k.l. 76.57; rukis e.l. 70.23, k.l. 66.03; kaer e.l. 87.82, k.l. 77.31; oder (suvi) e.l. 76.21, k.l. 70.24, (talve) e.l. 68.34, k.l. 62.16, (loomatoiduks) 73.79; herner

99.89; linaseeme 124.07; kartul (vastavalt sortidele) 39.70—44.96; lina, toores 86.90; leotatud: laugas *) 1.45, maa pääl *) 1.38; ropsitud: leot. laugas *) 10.65, leot. maa pääl *) 8.55. Ristikheinaseeme *): violett ehk harilik 8.97, valge 11.40, bastard 15.40, punane inkarnaat 4.73, valge inkarnaat 6.86. Või *): väikesel arvul 17.44, suurel arvul 16.74. Munad, tükk 0.58.

Sulatatud searasva ja soolatud sealiha kontingendid Belgias.

Salted Pork and Lard Quotas for October.

Valitsus kiitis heaks põllutöoministri ettepaneku kahekordselt suurendada sulatatud

searasva ja soolatud sealiha kontingendid oktoobris.

Sealiha sisseveokorraldus Belgias — *Conditions of Pork Import into Belgium.*

Arvestades sealiha kõrget hinda valitsus otsustas oktoobris katsekorras panna kehtima järgmised sealiha sisseveotingimused: sealiha sisseveo kontingent on piiramatu. Loa sisseveoks annab põllutöominister igale importörile oma äranägemise järgi. Kõige väiksem sisseveoks lubatav kogus on 1000 kg.

Sisseveoluba antakse ainult Belgias asuvatele importöridele. Sisseveoloa saamisel makstavad importörid 1 fr. pro kg. sisseveoks lubatavalt koguselt. See raha makstakse importöridele tagasi, kui nad saadud sisseveoload kasustavad oktoobri jooksul.

TŠEHHOSLOVAKKIA. Eksportinstituudi propagandategevus.

Propaganda of Export Institute.

Eksportinstituut andis välja brošüüri, mis käsitab Tšehhoslovakkia kaupade müügi võimalusi Brasiilias. Brošüür on määratud 12. 10 — 15. 11 Rio de Janeiro näitusel levitamiseks, millest võtab osa 79 Tšehhi firmat. Sellise väljaande koostas eksportinstituut ka Kanada rahvuslikuks näituseks, kus olid märgitud kõik tähtsamad eksportartik-

lid ja antud praktilisi juhtnõure Kanada importöridele. Teine brošüür kannab pealkirja: „Kuidas äritseda N. Venega?“ Septembris ilmus lendleht, mis oli määratud Soome turule, ja hilissügisel on kavatsus trükkida brošüüri Tšehhoslovakkia klaasi üle, mis tõlgitakse viide keelde. Kavatsusel on ka turismi-propaganda väljaanne.

SOOME.

Soome transiitkaubandus. — *Finnish Transit Trade.*

Soome statistika ümberkorraldamine, mis teostati käesoleva aasta algusest ostja- ja müüjariigi täpsa äramärkimisega väliskaubanduses, on annud võimaluse õiglasema pildi saamiseks k.a. 8 esim. kuu kaubavahetusest, eriti aga selle osa selgitamiseks, mis on Soome väliskaubanduses transiitkaubal. Tagajärjed on mitmeti üllatavad ja kõigiti huvitavad.

On selgunud, et Soome ostab vahetalitajate riikide kaudu 12,3% ja müüb teiste kaudu 4,7%, mis suhteliselt soodus olukord ja näitab, et Soome on oma väliskaubanduse suuremas osas pääsnud vahetusse läbikäimisesse ostjate ja tootjate riikidega. Kuid kui lähemalt asuda vaatlema vahetalituse osa impordi osas üksikute artiklite suhtes selgub,

et selle tähtsus on üksikute kaupade alal palju suurem. Nii on transiitkaupadena saadud koloniaalkaupu eeltähendatud ajavahemikel 76,6 milj. Smk. eest ehk 32,7%, puuvilja 17,4 milj. Smk. eest ehk 28,2%, vilja ja viljasaadusi 20,5 milj. Smk. ehk 12,0%, ketrusaineid 39,6 milj. Smk. eest ehk 23,2%, nahku, karusnahku 35,7 milj. Smk. eest ehk 34,9%, sõiduabinõusid 42 milj. Smk. ehk 30,2%, kive ja rauamulda 20,3 milj. Smk. ehk 11,5%, asfaldi, toorkummi 23,7 milj. Smk. ehk 29,9%, õlisid ja rasvu 50,8 milj. Smk. ehk 30,4% jne. Transiitkaubanduses suure-

mateks vahetalitajateks Soome suhtes on Inglise Smk. 136,1 milj., Saksa 97 milj., Rootsi 81,8 milj., Taani 37 milj., Hollandi 30,4 milj. ja Belgia 16,3 milj. Üksikute kaubaliikide alal võiks arvestada suuremat ostude suunamist tootjatesse riikidesse ilma vahetalitajateta niivõrd, kui otsesed ostud võivad anda edu. Väikeste koguste tarvitusel on aga vahetalitajate kasutamine soodsam ja seda olukorda ei peeta tarvilikuks muuta ka edaspidi. Teatud osas peetakse transiitkaubanduse olemasolu mõõdapärase matuks.

Soodustusi Soome saarte elanikele põllumajandustoodete ostuks Eestist.

Facilities for the Import of Potatoes from Estonia on Finnish Islands.

Soome põllutöministeeriumi otsuse järgi 23. septembrist on Soome ulgusaarte elanikele lubatud vedada sisse Eestist kartuleid endiste tingimustega. Ei nõuta, et Eesti kartulitel, mida Soome müüja müüb sadamates oma jaaladest, oleks tervisetunnistus.

Samuti ei nõuta, et kartulid peaksid olema kottides, vaid neid on lubatud müüa lahtiselt, nagu varengi. Ainuke nõue on, et kartulite hulgas ei tohi olla üle 5% hallitanud, külmunud ja mädanenud kartuleid.

Pohlade väljavedu — *Exports of Cow-berries.*

Vaatamata sellele, et k. a. pohlade väljaveo algus viibis tunduvalt ebasoodsate ilmade tõttu, on pohlade väljavedu nüüd juba jõudnud suuremate arvude juure kui l. a. samal ajal. Septembri esimese poole lõpuks kontrolliti 1,8 milj. kg. pohli ja sellest lubati väljaveoks 89,8%. Et kontrollitud pohlade teatud osa jäi siseturule, tuleks arvestada väljaveo osas selle aja jooksul umbes 1,5 milj. kg. Kui väljavedu areneb senises tempos, siis tõuseb tänavuaastane pohlade väljavedu suuremaks, kui see oli eelmisel aastal, kuigi hooaja algul kardeti, et see jääb tunduvalt väiksemaks. Teatud raskusi oli küll väljaveol Saksa, kuid sellest saadi üle.

Kontrollile esitatud pohlade tunnistati esimesse liiki kõlbavaiks 26,0%, teise —

24,7% ja kolmandasse — 24,5% ja ülejäänud 10,8% kõlbmatuteks väljaveoks. Sortimist ja pakkimist peetakse tunduvalt paremaks võrreldes eelmiste aastatega, milleks on kindlasti aidanud kaasa Valitsuse poolt kehtimise pandud määrus pohlade väljaveo tingimuste kohta. Pohlade väljavedu ja selle osatähtsus viimaste aastate üldväljaveos iseloomustab järgmine tabel:

Aasta	Väljavedu tn.	Väärtus milj. Smk.	Keskmine hind Smk.	% üldveost
1924	6168	20,0	3,24	0,40
1926	3666	17,4	4,74	0,31
1928	3877	17,5	5,18	0,28
1930	1158	3,4	2,93	0,06
1932	3972	10,5	2,63	0,23
1933	4361	10,6	2,43	0,20
1934	2386	8,5	3,56	0,14

Graniidi väljavedu — *Export of Granite.*

Soome graniidi väljavedu on kasvanud aasta-aastalt ja k. a. arvatakse seda suurenevat jälle. L. a. oli väljaveo väärtus 31 milj. Smk., tänavu arvatakse, et summa tõuseb ühenduses suurema väljaveoga kui ka 15% paremate hindade tõttu umbes 35 milj.

Smk-le. Graniidi turgudeks on Inglise, Ameerika, Prantsuse, Austraalia ja Hollandi. P. Am.-Ühendriikidesse võiks Soome oma graniiti müüa rohkem kui seni, kui avaneks võimalus tollide alandamiseks Soome graniidilt, mille praegune toll moodustab kiviväärtsu-

sest umbes 60%, et võistelda Rootsiga, kes kasutab sisseveol soodsamaid tolle, mis moodustavad kivi hinnast ainult 35%. Väl-

javeo edule on tunduvalt aidanud kaasa kivi väljaveo ühisuse organiseerimine, mis sündis Valitsuse survel.

Toodangu vähendamine puuvillamanufaktuurides.

Decreased Production of Cotton Manufactories.

Ühenduses sisseveo suurenemisega puuvillakangaste ja -riitete alal, mis viimase aja jooksul, mil jõustus uus kaubandusleping ingliseaga, kasvas 23%-lt 30%-le, asuvad Soome puuvillamanufaktuurid vähehaaval toodangu kokkutõmbamisele tööpäevade arvu vähendamise nädalas (3 töötavad juba viie päevalise nädalaga) või osa telgede seismapanekuga. Umbkaudse arvestamise järgi oleks kokkutõmbamine teostatud umbes 20% ulatuses.

Praegu ei ole teada, kas kokkutõmbumine piirdub sellega või areneb veel edasi. Ingliseaga sõlmitud kaubalepingu soodustustest on kasu saanud ka Tšehhoslovakkia, Poola, Rootsi, Jaapani ja teised, kes suurendanud oma sissevedu. Tšehhoslovakkia ja Rootsi osa puuvillase riide sisseveos on peagu kahekordistunud, tõustes 7%-le. Inglise osa sisseveos on vähenenud 63%-dilt 56%-le.

Outukumpi uus vasetehas valmimas — *New Copper Works at Outukump.*

Outukumpi uus vasetehas, mis hakkab valmistama toorvaske Outukumpi kaevandusest saadavast „kuperikiisust“, on praegu lõpetamisel ja selle käimapanekut oodatakse k. a. detsembris. Uue tehase toodang toorvase alal oleks esialgu 12 000 t. aastas. Toor-

vask saadetakse Saksa ümbertöötamiseks. Kõrvalainetena saadakse tehases kulda üle 100 kg. ja hõbedat umbes 1000 kg. aastas. Uue tehase masinatest valmistati suurem osa Soomes, muuseas ka vasekonversorid.

Olukord Soome viljaturul — *Grain Market Conditions in Finland.*

Olukord Soome viljaturul on ühenduses ebakindla olukorraga maailmaturul ja paari seaduse eelnõuga rukki kohta (rukkitolli jne. küsimused), mis praegu arutusel Eduskunnas — võrdlemisi ebamäärane. Oodates ära nisu hindade kujunemist maailmaturul ja oma rukkihinna kujunemist, olenevalt uutest viljaltollidest ja jahvatusprotsendi suurusest, ei osta praegu Soome suurveskid vilja ja turul ei ole ka pakkumist, nii et uute hindade kohta ei ole võimalik teha mingisuguseid kindlaid ennustusi. Näib ainult, et vilja hinna tõus maailmaturul, mis eriti märgatav nisu kohta, toob kaasa rukkihinna tõusu ka Soomes, seda enam, et hiljuti kehtimapanud vilja sisseveo reguleerimise seadusega tõkestati välisvilja sissevedu. Suurveskite puudu-

misel turult ilmus ostjana turule Riigi Viljakontor, et võtta vastu rukist neilt, kes seda praegu müüa tahavad. K. a. R. Viljakontor tahab pidada kinni ostudel turu päevahindadest, et reguleerida turu hindu ja vähendada pinget. L. a. osteti rukist kõrgemate hindadega ja ostud tulid lühikese aja järele lõpetada suure pakkumise tõttu. Käesoleval aastal R. Viljakontor algas ostu hinnaga Smk. 1,87 kg. ostupunktis Riihimäel või Viipuris (suurveskid maksid viimasel ajal kg-st Smk. 1,90—1,95, mis vähe kõrgem välisrukkihinnast tollituna), tõstes seda hinda alates 21. septembrist 5 penni võrra, nii et praegune hind on Smk. 1,92.

Rukki ostutingimused on esialgselt samad kui läinud aastal.

Õunte turg — *Apple Market.*

Et Soome õunte turustamine oli viimase ajani puudulik tehnilisest küljest, mis mõjutas suurel määral ka hindu, sõlmisid puuvilja suurkaubandusega tegutsevad firmad kokkuleppe õunte, ühisekskokkuostuks tootjatelt kohtadel, et neid sortida ja siis alles lasta

müügile. Õunte kokkuostupunktid juba asutati Helsinki, Turku, Karjal (Tammisaare), kaalumisel on veel punktide asutamine Tamperele ja Loviisale. Üksikmüüjate abistamiseks õunte sortimisel Põllutöoministeeriumi eeskirjade kohaselt Suomen Puutarhviljeli-

jään Liitto asutas lao, millest saab osta standarditud õunte kaste pakkimistarvetega. Läänud aastal tegi katset õunte turustamise- ga tsentraliseeritult teatavasti ainult üks firma (Baltic Company) kes ostis õunu ülles maal suuremal arvul ja turustas neid peale

LEEDU.

Leedu piimamajandus — *Lithuanian Dairy Industry.*

Tänavu Leedu või eksport tõusis umbes 18,5% võrra, peaaesjalikult viimasel kolmel kuul. Ka olevat saadud tunduvalt paremat hinda. Selle põhjuseks arvatakse nõudmise suurenemist või järgi välismaal. Üldse loodetakse tänavu Leedust võid eksportida üle 11 milj. kg. läinud aasta 9,6 milj. kg. vastu. Juurdeemaks riigikassast tõusvat tänavu 10 milj. litini (läinud aastal 14,5 milj. lit.). Põllumeestele maksetakse praegu piima rasva- protsendi eest 1,9 Leedu centi, mis katvat vaevalt tootmiskulusid.

Piimaühisuste seisukord majanduslikult olevat õige raske. Eriti raske olevat amortiseeruda väiksematel piimaühingutel. Seepärast tuleb neid toetada. Selleks valitsus kahe aasta eest oli nõus arvama maha eksport- või kindlaksmääratud hindadest 5—10 Leedu centi kg-lt erifondi nõrgemate piimaühingute toetamiseks. See fond on juba tegutsenud kaks aastat, kogudes selle aja jooksul umbes 1 milj. litti. Sellest anti nõrgematele piimaühingutele toetust, nõudes, et viimased õigel ajal tasuksid põllumeestele toodud piima eest. Kuna teised piimaühingud on olnud alati nende mahaarvamiste vastu, siis kavatakse nüüd fond kaotada, kusjuures piimaühingute majandusliku seisukorra eest hakkaks hoolitsema Maapank. Viimane on ka varemalt aidanud piimaühinguid oma puhaskasust, kirjutades maha osa võlgadest, või toetades teisiti. Otsustati võimalust mööda vähendada piimaühingute võlgu. Uue kava kohaselt tahetakse piimaühingud jaotada kolme

sortimist oma ladudes. K. a. katse oleks laiaulatuslikum.

Tööstusõunu hakkab lähemal ajal ostma üles Puutarhatuotteiden Jalostaja Oy, kelle tehas juba valmimas.

liiki 1) omajõul püsivad, 2) teatud ajaks protsentide maksmisest vabastatud ja 3) need, kellele peale protsentide maksmisest vabastamist vähendatakse ka võlgu. II-st ja III-at liiki arvatakse umbes 60 piimaühingut 220-st piimaühingust. Piimaühingute seisukorda hakkab uurima igal aastal vastav komisjon.

Pienocentras andmetel piimaühingute üldine võlakoorimis väheneb alatasa. Praegu võlgnevad nad Maapangale 7,5 milj. litti, kuna varemalt oli võlgu 10 milj. litti. Võla katmine sünnib automaatselt kohe või ekspordiks valmistamise järele (arvatakse maha 10 litti igalt võitunnilt). Teistele krediit-asutistele võlgnevad piimaühingud 1,5 milj. litti. Seega tõusevad piimaühingute võlad krediit-asutistele 9 milj. litini. Keskmiselt tuleb ühe piimaühingu kohta võlgu 40 000—50 000 litti.

Piimatoodang lehmal ulatub Leedus keskmiselt 1100 kg-ni aastas, olles seega jäänud maha Eestist ja Lätist. Selle tõstmiseks tahetakse korraldada ümber veiste kontroll ja järelevalve, muuta kontroll-ringide süsteemi ning laiendada nende tegevust.

Leedu võiekspordist läheb praegu Inglisse 70%. Piimaühingutele makstakse I-st sorti või kg-st Lit. 2,50, välismaalt saadi (arvates maha veo- ja teised müüügiga ühendusesolevad kulud) Lit. 2,11. Seega tuleb praegu riigikassal maksta juurde 39 Leedu centi igalt eksporditud või kg-lt.

Välisvaluuta kitsendused Leedus — *Exchange Restrictions in Lithuania.*

1. oktoobril pandi kehtima Leedus välisvaluuta kitsendused, kusjuures välismaksuvahendite müük nüüdsest koondati Lietuvos Bankas'e kätte. Rahaministeeriumi juurde asutatakse valuutakomisjon. Kuni komisjoni asutamiseni täidab selle kohuseid Lietuvos Bankas'e juhatus. Välisvaluuta ostu- ja müügikursid määrab kindlaks Lietuvos Ban-

kas. Seaduse vastu eksijaid karistatakse 5 000 litiilise rahatrahviga või maksuõuetusel 6 kuulise arestiga.

Eraisikul on lubatud päevas saata posti kaudu välja 20 litti ning reisijal välispassiga võtta kaasa välis- või Leedu maksuvahendeid 200 liti väärtuses.

Aktsiaselts

„Rotermann'i Tehased“

Endine Chr. Rotermann

Asutatud 1829.

Jahweski

Leivavabrik

Esindused:

„Opel“ ja „Krupp“ **autod**
ja „Continental“ **kummid.**